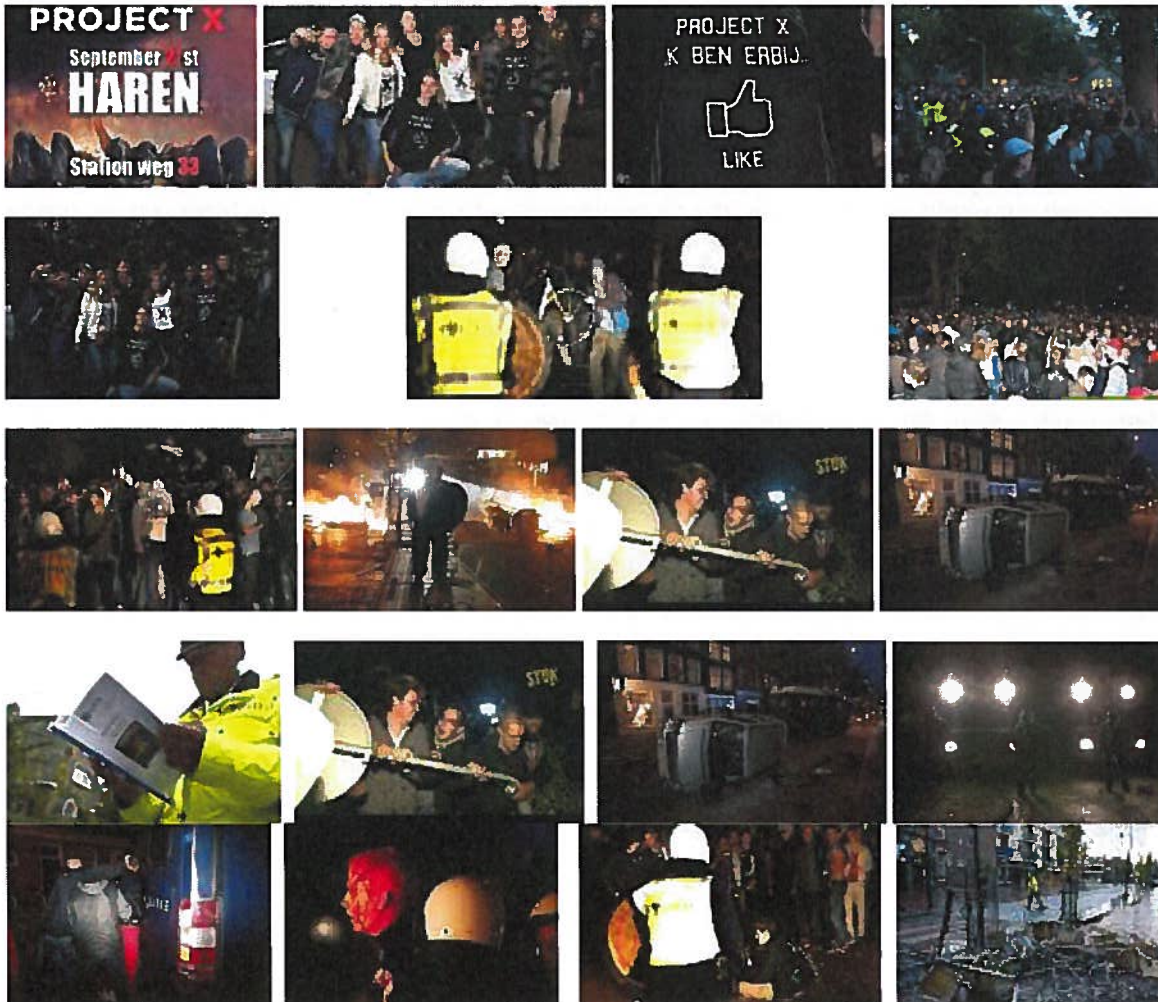

Bevindingen en verbeteracties interne evaluatie

Project X te Haren

Aanbieding

De 15-jarig Merthe had via Facebook haar familie en vrienden uitgenodigd voor een feestje op 21 september 2012 bij haar thuis in Haren, maar ze was vergeten aan te geven dat het om een privéfeestje ging. Via de traditionele en sociale media verspreidde dit bericht zich razendsnel, versterkt door oproepen van anderen om naar Haren te komen. Tienduizenden meldden zich op Facebook aan om dit – tot Project X Haren omgedoopte – evenement te bezoeken. Duizenden jongeren kwamen naar Haren, ondanks de oproep van de burgemeester niet te komen omdat er geen feest was. Een deel van hen liet een spoor van vernieling achter. Verschillende burgers en politiemensen raakten gewond. De schade loopt in de tonnen. De politie had moeite de zaak onder controle te krijgen en verschillende collega's hebben in het nauw gezeten. Pas met inzet van honderden politiemedewerkers lukte het in de loop van de nacht Haren schoon te krijgen van bezoekers en raddraaiers. Tientallen werden gearresteerd, de opsporing loopt nu nog door.

De behoefte bij velen aan een goede externe evaluatie heeft geleid tot het instellen van de 'Commissie Cohen' door de Driehoek. Dit onderzoek is op dit moment in volle gang en zal over enkele maanden tot bevindingen, geleerde lessen en aanbevelingen leiden. Voor een groot deel zal dat gaan over de strategisch-tactische en maatschappelijke vragen.

Inmiddels is uit onze vele interne gesprekken en debriefings duidelijk geworden dat er ook meer operationele, organisatorische of logistieke punten zijn die op kortere termijn al tot een verbeteractie kunnen, en ons inziens ook moeten leiden. Deze verbeterpunten dulden geen uitstel en kunnen dan ook niet wachten op de uitkomsten van de commissie Cohen. Deze evaluatie beoogt op geen enkele manier te treden in de onderzoeksopdracht van de commissie Cohen.

In deze rapportage staan deze korte termijn-verbeteracties op een rij, gekoppeld aan de ervaringen en bevindingen in Haren. Het zijn acties, die de politieorganisatie in het Noorden in brede zin ten goede komen als het gaat om (de voorbereidingen op) grootschalig optreden, maar ook voor de normale bedrijfsvoering. Ze worden dan ook met prioriteit de komende maanden uitgevoerd.

Deze rapportage is besproken met de ondernemingsraad en zij onderschrijven de beschreven verbeterpunten.

Rapportage is eveneens aangeboden aan de commissie Cohen.

19 november 2012, korpsleiding Groningen:

Oscar Dros, korpschef

Monique Pennings, waarnemend plaatsvervangend korpschef

Ronald Zwart, waarnemend plaatsvervangend korpschef

1. De tijdlijn

Deze rapportage is bedoeld om de bevindingen en de verbeterpunten voor alle betrokkenen inzichtelijk op een rij te zetten. Daaraan ten grondslag liggen mede de uitgebreide beschrijvingen van de gebeurtenis die vooral zullen worden meegenomen door de commissie Cohen in hun onderzoek.

Op deze plaats is het wel goed om te markeren hoe de verschillende fasen in elkaar overliepen.

We doen dat als volgt:

- Preparatie: vanaf het eerste signaal over Project X Haren dat bij de politie binnenkwam (8 september) tot aan de start van de operatie
- Operatie: vanaf het moment dat de bezoekers Haren binnenkwamen (21 september 13.00 uur) tot aan hun vertrek (22 september 02.00 uur)
- Nazorg: vanaf inwerkingtreding protocol GTPA en aansluitend oproepen van het BORG-team (21 september 23.00 uur) tot aan heden.

Daarbinnen is voor nu te markeren:

- SGBO operationeel: 20 september 16.00 uur
- Afkondiging GRIP-3: 21 september 9.00 uur

2. De debriefings en interne evaluaties

Vanaf de nacht zelf tot en met nu zijn er vele kleinere en grotere bijeenkomsten geweest, die in het teken stonden van debriefing met alle betrokken politiecollega's. Zowel vanuit Groningen, maar ook vanuit de rest van het Noorden en het land. Daarnaast zijn er veel gesprekken en interviews gehouden. Het doel was tweeledig: het was een ingrijpende gebeurtenis waarover veel collega's hun verhaal kwijt wilden, dit met elkaar en met de leiding wilden delen en ook antwoorden op hun vragen zochten, en het gaf concreet inzicht in hoe de dingen in de praktijk zijn gelopen en ervaren. Het gaf goede aanknopingspunten voor de voorliggende bevindingen en verbeteracties, in combinatie met de evaluaties zoals ze door de leiding en de SGBO-organisatie ook zelf zijn uitgevoerd.

Onderleiding van de waarnemend plaatsvervangend korpschef, Monique Pennings (niet betrokken bij de inzet in Haren) en de inzet van diverse collega's zijn alle documenten geordend naar deze rapportage.

Nogmaals: alle vragen die naar boven kwamen en die de meer strategische en tactische invalshoeken raken, zullen een plek krijgen in het onderzoek van de commissie Cohen. In deze rapportage zoomen we juist in op de overige, meer operationele, organisatorische en logistieke verbeterpunten. Daarbij focussen we op de verbeteracties die we zelf op korte termijn uitvoeren.

3. De context

Het is goed om eerst de context aan te geven waarbinnen de bevindingen en verbeteracties beschouwd moeten worden.

We beschrijven elementen uit het politiedeel van de aanpak van een grootschalige verstoring van de openbare orde, waarbij in een relatief korte tijd een grootschalige opschaling georganiseerd en aangestuurd moest worden.

Uitgangspunt hierbij is de gegeven beleidskeuze voor een gefaseerd en gestaffeld opschalingsscenario: van een bewuste de-escalerende politie aanwezigheid opschakelend naar een bredere politie-inzet en uiteindelijk naar massaal ME-optreden. De kantelpunten in de situatie op straat kwamen onverwacht snel achter elkaar. Zo'n situatie doet een groot beroep op de kwaliteit van de preparatie, die direct samenhangt met de tijd die daarvoor gegeven is, en vervolgens op het sturen en improvisatievermogen van alle collega's in het politieoptreden. Daaraan is inherent een setting die meer chaotisch is dan bij een langer vooraf gepland en voorbereid evenement.

De eventuele vraag of deze keuze voor deze aanpak achteraf gezien passend is geweest, alsmede de vraag in hoeverre de situatie en deze escalatie als relatief onvoorzien kan worden beschouwd, willen we ter beantwoording graag overlaten aan de commissie Cohen.

4. Bevindingen, verbeteracties en planning

Elke bevinding wordt kort omschreven. Daarna worden de daaruit volgende verbeteracties beschreven. De tactische of strategische verantwoordelijkheid voor de uitvoering daarvan wordt per verbeterpunt aangegeven, en ook de verwachte opleverdatum. De overall verantwoordelijkheid voor de uitvoering wordt gelegd bij Max Daniel beoogd hoofd Operatiën in de nieuwe eenheid Noord-Nederland.

De bevindingen zijn geclusterd in de volgende onderwerpen:

- A. De organisatie van de opschaling
- B. De effectiviteit van leiding en sturing
- C. De adequaatheid van de informatievoorziening
- D. De werking van de verbindingen
- E. De toereikendheid van het materieel
- F. De kwaliteit van de nazorg

In deze rapportage zoomen we in op de meer operationele, organisatorische en logistieke verbeterpunten. Daarbij focussen we op de verbeteracties die we zelf op korte termijn ook kunnen uitvoeren.

Bij het uitwerken en uitvoeren van de verbeteracties worden ervaren en deskundige medewerkers uiteraard betrokken, zodat de oplossingen goed aansluiten bij de praktijk.

Voor alle acties geldt dat, naast het feitelijk organiseren van dit punt, de uitkomst ook gewaarborgd gaat worden in de betreffende handleidingen, checklists, standaard producten, protocollen, systemen en trainingen.

De bevindingen en verbeteracties zijn kort en zakelijk omschreven. Deze zakelijke en concrete beschrijving van de bevindingen is minder geschikt om de wereld en beleving die er achter zit te omvatten. Dat is de reden waarom deze interne evaluatie door leidinggevenden 'warm' gecommuniceerd gaat worden met de (betrokken) medewerkers.

A. De organisatie van de opschaling

1. Bevinding: De eerste signalen kwam twee weken van tevoren binnen bij de wijkagent. Er waren in de tijd drie opeenvolgende fasen in de organisatie van de aanpak, afhankelijk van het beeld: eerst op het niveau van de basiseenheid, daarna werd het evenementenbureau van het district erbij betrokken, tenslotte in de vorm van een regionale SGBO, naast een ROT en GBT (de multidisciplinaire aansturing). Op woensdagavond is gesproken over een voorbereidend SGBO op donderdag. Echter eerst is de driehoek afgewacht. Op verzoek van de driehoek een voorbereidend ROT en daarna besloten een SGBO met liaisons, Brandweer en GHOR.

Op donderdag 20 september om 14.00 uur werd de SGBO opgeroepen: om 16.00 uur kwam ze voor het eerst bij elkaar. Dankzij een verregaande interregionale samenwerking zijn de SGBO's gewend om met commandanten uit verschillende regio's te werken; in zo'n snelle opschaling als deze was dat wennen. SGBO-leden hebben als gevolg van de gebeurtenissen langere tijd achter elkaar doorgewerkt. In het SGBO moesten SGBO-leden hun activiteiten regelmatig onderbreken voor overleg of beeldvorming, waardoor deze soms langer duurden. Hoewel niet specifiek verbonden aan deze opschaling, werd deze avond de behoefte aan een structureel oefenprogramma voor leden van SGBO's nogmaals bevestigd

Actie:

- Wanneer er weinig tijd zit tussen het besluit tot SGBO en het evenement zelf, is het goed elk uur te benutten voor de preparatie, en wordt dus meteen bij elkaar gekomen.
- Bij de (relatief) ongeplande/onvoorbereide inzetten van een SGBO wordt zoveel mogelijk gewerkt met een vast SGBO team; de leden zijn dan goed op elkaar ingespeeld en geoefend.
- Voorafgaand aan een inzet wordt de maximale tijd afgesproken waarop het SGBO operationeel kan zijn en er wordt tijdig zorg gedragen voor vervanging.
- In een SGBO wordt per 'knop' een buddy/ondersteuning/backoffice geregeld.
- De staven/leden SGBO worden vanaf volgend jaar ondergebracht in vaste oefenprogramma's.

Wie/ tijdpad: Proceseigenaar CCB
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

2. Bevinding: Zoals gebruikelijk heeft het SGBO gekozen om een verbindelaar toe te voegen aan het SGBO.

In de preparatiefase is op de donderdag de opdracht gegeven voor een verbindingsschema wat vrijdagmiddag door een meldkamerspecialist is gemaakt. Deze gaf aan dat door de afwezigheid van een organisatieschema dit niet goed mogelijk was. De meldkamermedewerkers waren op de hoogte gebracht van wat zich in Haren voordeed. Rond 15.00 uur is de Senior op de hoogte gebracht van het feest en de organisatie daarom heen en rond 17.00 uur is de Calco op de hoogte gesteld en bijgesproken. De draaiboeken zijn rond 16.00 uur naar de meldkamer gestuurd, maar geconstateerd kan worden dat de inhoud daarvan niet geheel is doorgesproken met en doorleefd.

Actie:

- In een vroegtijdig stadium van de preparatie wordt een meldkamerspecialist betrokken. De draaiboeken worden op tijd doorgesproken en de rol van de meldkamer in een eventueel worst case scenario afgestemd, zodat centralisten en leiding (calamiteitencoördinator) op de meldkamer goed op de hoogte zijn van de SGBO-plannen en activiteiten.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB in afstemming met Hoofd MkNN
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

3. Bevinding: Bij de preparatie zijn niet alle mogelijkheden van de specialistische en ondersteunende eenheden meegenomen. Er werden ruiters met paarden ingeschakeld voor de afzetting, maar pas op een later tijdstip in de avond waren genoeg ruiters om ook in ME verband op te treden. Dit middel is goed in staat om mensenmassa's in beweging te krijgen.
De hondengeleiders waren niet in het inzetplan opgenomen. Bij het opschalen is de capaciteit voor arrestantenvervoer ten opzichte van bijvoorbeeld het aantal AE-ers (en het feit dat er al snel een TGO werd opgestart) niet goed meegroeid.

Actie:

- Er komt een standaardlijst met alle mogelijkheden qua personeel die er zijn, ook de (noordelijke en landelijke) ondersteunende operationele diensten. Met deze eenheden wordt (indien mogelijk) vooraf overlegd over de beste tactiek van hun inzet en het meegroeien met het incident.
- Bij inplannen van AE wordt evenredige capaciteit voor vervoer en afhandeling van arrestanten ingezet; ook als hierin snel wordt opgeschaald, groeit de arrestantencapaciteit mee.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB in afstemming met kwartiermaker DROS
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

4. Bevinding: In de preparatie was voorzien dat er gebruik zou worden gemaakt van noodhulpeenheden, voornamelijk bij het opschalingmoment van het realistische scenario naar het worst case scenario. De Chef van Dienst Regio was op de hoogte van het feit dat hij in geval van het opschalingsscenario ingezet zou worden in Haren. Tevens dat er door het SGBO noordelijk een beroep gedaan kon worden op de in dienst zijnde noodhulpeenheden. Hij heeft dit vooraf besproken met de collega CvD's in Fryslân en Drenthe. Toen het SGBO besloot de noodhulpeenheden in te zetten, nam de Chef van Dienst Regio in Haren de operationele sturing van deze opgeroepen collega's op zich. Door de acute situatie en verschillende tijden van opkomst zijn de collega's (ME'ers en 'platte petten') slechts kort of soms niet gebriefd. De 'platte petten' werd niet aangegeven waar en bij wie men zich moest melden. Zij gingen met een algemene taakopdracht de straat op.

Op het schakelmoment waren er vervolgens in aantal onvoldoende geprepareerde commandanten aanwezig, waardoor in samenhang met de algemene opdracht er vooral sprake was van geïmproviseerd optreden.

Een ander aspect was dat er vanuit de menigte al werd gegooid met voorwerpen naar de politie nog voor de ME ter plaatse was. De consequentie was dat een kleine groep collega's onbeschermd enige tijd achter de afzetting heeft gestaan.

Actie:

- Wanneer vooraf afspraken worden gemaakt over mogelijke inzet van noodhulpeenheden, worden zij hier goed op voorbereid. De daarvoor benodigde informatie wordt bij hun eigen briefings in de regio gegeven. Daarbij horen in elk geval de instructies over hun specifieke taakopdracht. Ter plaatse gekomen worden ze, indien mogelijk, opgevangen en nogmaals gebriefd, door een leidinggevende die beschikt over het basale materiaal.
- Bij optreden in georganiseerd verband zijn er voldoende commandanten aanwezig die goed op de hoogte zijn van de problematiek.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB in afstemming met proceseigenaar Noodhulp.
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

- 5. Bevinding:** Het is gebleken dat meerdere mensen die in dienst waren, ook ME piket hadden. Zo waren bijvoorbeeld leden van het OOT in dienst, maar hadden ook ME-piket en waren leider COPI en CVD-R ook ingepland en hadden tevens ME-piket. Verder zijn de Flex-ME'ers, naast de ingezette verkenners (6) in eerste instantie ingezet als spotter. Verder bleek dat er onduidelijkheid was over de uitvoering van het concept 'Flex-ME'; begrippen als 'platte petten', Flex-ME en ME-in-tenue werden niet door alle collega's en leidinggevenden eenduidig gebruikt en/of geïnterpreteerd.
- Actie:**
- Bij gefaseerde/gestaffelde opschalingsscenario's, waarbij inherent sprake is van opeenvolgende rollen voor dezelfde persoon, wordt goed gekeken naar de minder goed verenigbare rollen.
  - De terminologie en de werkwijzen binnen de ME, en in het bijzonder het concept Flex-ME, worden op dit moment in het kader van de landelijke harmonisatie ook binnen het Noorden geharmoniseerd. Dat scheelt veel begripsverwarring.
  - De landelijke paraatheidseisen worden op dit moment vertaald naar de noordelijke bedrijfsvoering. Het belang van gewaarborgde opkomsttijden is in Haren bevestigd.
- Wie/ tijdpad:** Proceseigenaar CCB en Projectleider Dag-1
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)
-

- 6. Bevinding:** Bij de afspraken rondom de opschaling bleek onduidelijkheid over de reële opkomsttijden van de ME. De huidige operationele prestatie voor ME is om binnen 1,5 uur op locatie inzetbaar te zijn. Tijdens de opschaling is na een bespreking hierover in het SGBO binnen de gefaseerde en gestaffelde opbouw uitgegaan van een opkomsttijd van 1 uur bij het toewijzen van piket. Dit werd in samenhang met de beschikbaar geachte ME in Leeuwarden en Emmen door het SGBO acceptabel gevonden voor opschaling. De feitelijke opkomsttijden liepen uiteen van 45 minuten tot 1,5 uur. De uitvoering van de opschaling liet soms te wensen over. Zo melden zich minder ME'ers dan noodzakelijk (incomplete groepen/secties/ pelotons).
- Actie:**
- Wanneer de opkomsttijd van de ME korter moet zijn dan 1,5 uur, dan wordt deze niet op piket gezet maar fysiek in dienst geroepen.
  - De gemankeerde opkomst wordt onderzocht en verholpen.
- Wie/ tijdpad:** Proceseigenaar CCB in afstemming met Projectleider Dag-1
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)
-

B. De effectiviteit van leiding en sturing

- 1. Bevinding:** De draaiboeken werden in de (korte) preparatiefase wel doorgesproken met de commandanten in het SGBO, maar niet met de later opgeroepen commandanten. Hierdoor was er geen volledige feedback op de praktische uitvoerbaarheid. Bovendien konden deze commandanten, die vlak voor hun optreden werden gebriefd en de draaiboeken ontvingen, zich onvoldoende tijdig op de hoogte stellen van de inhoud en de plaatsen waar zij moesten optreden. Dit leidde tot onduidelijkheid over de verbindingen, communicatiekanalen, bevelvoering, de aan te treffen situatie en de uit te voeren taken in het politieoptreden. Er was geen volledig ingevuld draaiboek voor iedereen beschikbaar.
- Actie:**
- Ook als de tijd maar kort is worden - waar mogelijk - alle commandanten (zowel die zeker in dienst komen als die op piket staan) betrokken bij het
-

doorleven van de draaiboeken. Hun expertise wordt benut en ze krijgen de gelegenheid de draaiboeken zich eigen te maken en de situatie waar zij moeten optreden te verkennen. Er is dus ook in een (korte) preparatiefase standaard een commandantenbriefing (ieder voor zijn/ haar eigen knop).

- Wanneer door tijdgebrek het toch niet mogelijk is van te voren met iedereen volledige draaiboeken door te nemen, wordt het draaiboek gesplitst in een algemeen deel met beleidsuitgangspunten en in werkinstructies met de taakopdrachten, roepnummerplan, e.d. voor de verschillende eenheden/groepen. In elk geval wordt altijd een commandantenbriefing georganiseerd.

Wie/ tijdpad: Proceseigenaar CCB.
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

2. Bevinding: In het draaiboek waren de opschalingsscenario's benoemd en op hoofdlijnen beschreven. Het worstcase scenario is niet vooraf op papier in detail uitgewerkt maar dat neemt niet weg dat er wel een doordachte strategie was in de hoofden van de commandanten, zoals ook blijkt uit de feitelijke beslissingen tijdens de uitvoering. Het ware beter dat deze strategie vooraf op papier wel was uitgewerkt en doorleefd.

Er is uitgegaan van een regeltijd per kantelmoment die ruimer was dan feitelijk het geval bleek te zijn. Er was daardoor in de uitvoering op straat in de fase van de snelle opschaling onvoldoende sturing. Deze onduidelijkheid en de haperende communicatiemogelijkheden maakten dat individuele ME'ers en groepen ME'ers zich hebben aangesloten bij andere groepen. Tevens zijn zij naar eigen inzicht naar plekken gegaan om daar te helpen. ME-commandanten hadden samengestelde en onvolledige groepen, andere manschappen (ook 'platte petten') onder hun bevel namen en degenen anderen die onder hun bevel vielen, niet allemaal konden bereiken. De AE-groepen waren van elkaars aanwezigheid onvoldoende op de hoogte.

Actie:

- Bij een gefaseerd opschalingsscenario wordt vooraf nagedacht over wat de 'early warning-indicatoren' zijn, die waarschuwen dat een volgende fase in aantocht is.
- Bij het uitschrijven van het worst case scenario wordt uitgegaan van het ergst denkbare (verwachting en impact), op basis van de beschikbare informatie en geplaatst in de context.
- Bij een worst case scenario worden ook de organisatie van de opschaling (uitgewerkte inzet- en actieplannen) en de bijbehorende organisatie- en verbindingsschema's in onderlinge samenhang concreet uitgewerkt. Deze verbindingsschema's staan in het draaiboek en de presentaties.

Wie/ tijdpad: Proceseigenaar CCB .
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

C. De adequaatheid van de informatievoorziening

1. Bevinding: Tijdens de opschaling werd gewerkt met LCMS en de evenementenkalender. Daar plaatsten de 'knoppen' hun informatie in vanuit het idee dat anderen dat lezen. Dat was niet altijd automatisch zo. Ook was niet iedereen even goed op de hoogte van elkaars deeldraaiboeken. Achteraf zijn niet alle besluiten van het SGBO eenvoudig te achterhalen.

Actie:

- Er wordt ook in een SGBO zorgdragen voor een goede plotting en dit wordt goed bijhouden (analoog aan COPI en OT waar speciale plotters die dit doen). Hierdoor is er meer overzicht, zowel op de situatie als het personeel

---

- en de toestroom.
- Een SGBO werkt met een log-programma of journaal zodat elke knop zijn actiepunten kan zien en afvinken. Hierdoor heeft elke knop inzichtelijk welke actiepunten open staan en kan elke knop zelf loggen. Onderzocht wordt of daarbij bepaalde programmatuur behulpzaam kan zijn.
  - Een SGBO legt duidelijk vast welke besluiten zijn genomen.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

2. Bevinding: Naar beste kunnen is zo als mogelijk de sociale media gescand en geduid. Bij dit 'evenement' speelden de sociale media een cruciale rol. Het scannen van deze media en het interpreteren van de informatie t.b.v. beeldvorming en besluitvorming is een vak apart. Een belemmerende factor was de enorme omvang van het aantal bericht op de sociale media. Helder is dat de Nederlandse politie op dit terrein nog een forse stap moet zetten.

Actie:

- In afwachting van het fenomeenonderzoek dat een onderdeel is van het onderzoek dat gedaan wordt door de commissie Cohen en de ontwikkelingen binnen de nationale politie voor een korpsbrede strategie, zijn binnen de noordelijke eenheid de eerste stappen gezet om de (informatie) organisatie beter toe te rusten op het scannen en analyseren van de social media.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar DRIO in afstemming met de landelijk portefeuillehouder social media.
Is deels in uitvoering.

D. De werking van de verbindingen

In deze paragraaf zijn ook de uitkomsten verwerkt van de landelijke projectorganisatie Portogewoon, die op verzoek een onderzoek ingesteld heeft wat er concreet mis ging in de communicatie via C2000 tijdens de rellen in Haren en welke oorzaken ten grondslag lagen aan de communicatieproblemen. Door VtsPN is kort na de ongeregelheden te Haren een onderzoek ingesteld naar de technische werking van C2000 (mast te Haren).

Voor alsnog kan op basis van de beschikbare informatie vanuit het oogpunt van de beheersorganisatie worden geconcludeerd dat het C2000-netwerk onder deze belasting naar verwachting heeft gefunctioneerd. Problemen in de communicatie zijn op basis van deze informatie niet naar de C2000-infrastructuur te herleiden.

1. Bevinding: De bijstandverlenende eenheden is gevraagd zich te melden in Haren. Dit gaf veel belasting op de betreffende C2000 mast(en) in het gebied waar het incident zich afspeelt. (meenemen van gespreksgroepen)
Bij grote evenementen en incidenten is de kans aanwezig dat het C2000 netwerk ter plaatse vol belast gaat worden. Zogenaamde busy's kunnen dan optreden en deze veroorzaken een melding/ signaal op de gebruikte apparatuur. In de dagelijkse praktijk komen deze busy's niet vaak voor waardoor de medewerkers tijdens een evenement/ incident niet weten wat te doen. In de briefing in Haren is geen aandacht geschonken aan dit onderwerp.

actie:

1. Bij grootschalige optredens houden we briefings zo veel mogelijk buiten het gebied van het evenement/ incident ter voorkoming van busy's;
2. Indien onmogelijk: zorgen we dat de betrokken medewerkers op de juiste gespreksgroep staan voordat zij naar de briefingsruimte in het gebied

---

Bevindingen en verbeteracties interne evaluatie Project X te Haren

---

- komen;
3. Het gebruik en de werking van de communicatieapparatuur wordt standaard in de briefings meegenomen.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB, in afstemming met MKNN.
Gereed 1-1-2013.

---

2. Bevinding: De commandokamer gehuisvest aan de Schweitzerlaan 6 te Groningen is niet voorzien van een radiobediensysteem waardoor het niet mogelijk is lopende gesprekken te 'overrulen' en statusberichten en noodoproepen af te handelen. Tevens is gebleken dat mobilifoons, headsets en vaste telefoons in de commandokamer niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

actie:

- In het nog op te stellen huisvestingsplan voor de nieuwe noordelijke eenheid wordt expliciet aandacht besteed aan het aantal opschalingsruimtes en de (technische) toerusting daarvan alsmede de beheersondersteuning.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB, in afstemming met liasons FM/ IIM.
Gereed 1-januari 2013

---

3. Bevinding: Het verbindingsschema is op 21 september 2012 gemaakt waarbij het de opsteller ontbrak aan een organisatieschema per opschalingsscenario. De medewerkers uit de meldkamer die de communicatie vanuit het actiecentrum in Groningen moesten begeleiden tijdens het worstcase fase zijn op het laatste moment opgeroepen.

actie:

- Verbindingen zijn zo cruciaal (en complex) dat een stafofficier verbindingen standaard in een SGBO (als functionaliteit) opgenomen wordt. Deze functionaris zorgt o.a. voor afstemming met de VtsPN-MDC tijdens een SGBO inzet, zorgt dat de evt. problemen adequaat opgelost worden.
- Voor niet geplande incidenten zijn er standaard verbindingsschema's die opschaalbaar zijn voorhanden bij de SGBO (HON) en meldkamer. (Landelijke standaardisatie van de te gebruiken gespreksgroepen is daarbij aan te bevelen);
- Neem nogmaals C2000 instructie mee met IBT training in 2013;

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB, in afstemming met MKNN/ POTC.
Gereed 1 januari 2013.

---

4. Bevinding: Gebleken is dat tijdens bij een worstcase scenario 1 verbindelaar in de SGBO-ruimte onvoldoende is. Hierdoor moest de verbindelaar meerdere gespreksgroepen in de gaten houden, wat leidde tot overbelasting van de verbindelaar.

actie:

- Het aantal verbindelaars wordt afgestemd op het aantal gespreksgroepen (bovenlijnen). Met de verbindelaars wordt overlegd over de span of control van het aantal gespreksgroepen per verbindelaar.

Wie/ tijdspad: Proceseigenaar CCB, in afstemming met MKNN.
Gereed 1 januari 2013.

E. De toereikendheid van het materieel

Bevindingen en verbeteracties interne evaluatie Project X te Haren

---

- 1. Bevinding:** In meerdere (ME- en opvallende dienst)voertuigen was geen navigatieapparatuur aanwezig. Hierdoor wist men onvoldoende snel de aan te rijden plaatsen te bereiken. Ook was men minder goed in staat door te geven op welke locatie men zich bevond.
Op sommige ME-/AE-voertuigen zat een camera waarmee kan worden ingezoomd. Dit gaf een onrustig beeld, waardoor sommige zaken niet werden opgenomen. Het naderhand terugzoeken van bepaalde beelden kostte veel tijd.
- Actie:**
- Er wordt nagegaan welke ME- en opvallende voertuigen over navigatieapparatuur beschikken en onderzocht wordt welke voertuigen daarover dienen te beschikken.
  - Onderzocht wordt of en hoe het cameravraagstuk kan worden opgelost.
- Wie/ tijdpad:** Hoofd CCB in afstemming met liaisons FM/IM
Onderzoek en voorstel gereed Dag-1 (1 januari 2013)
-

- 2. Bevinding:** Gewelddmiddelen (wapens) worden normaliter op het politiebureau bewaard. Dit werkt vertragend bij de opkomst van de ME, want men moest voor het afreizen nog langs het bureau gaan.
- Actie:** Onderzoek wordt gedaan naar een zodanige wijze van opbergen van gewelddmiddelen dat de opkomstsnellheid hierdoor positief wordt beïnvloed.
- Wie/ tijdpad:** Hoofd CCB, in afstemming met liaison FM en POTC
Onderzoek en voorstel gereed Dag-1 (1 januari 2013)
-

- 3. Bevinding:** Op het moment dat de ME uitrukte, bleek een aantal middelen niet goed te functioneren of onvoldoende aanwezig te zijn (lege portofoons/ mobilofoons/ onvoldoende gewelddmiddelen). Het huidig beleid is dat chauffeurs van de ME-voertuigen verantwoordelijk zijn voor de bus en de aanwezige middelen. Overigens bleek ook dat de BPZ niet steeds over goed functionerende middelen beschikte (lege portofoons).
- Actie:** Georganiseerd wordt dat na elk gebruik en periodiek de ME-middelen aan de inzeteisen voldoen (optie: betrek daar de huismeesters van de stallingplaatsen bij). Gestuurd wordt op beter beheer-gedrag van medewerkers.
- Wie/ tijdpad:** Hoofd CCB
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)
-

- 4. Bevinding:** De ME beschikte niet steeds over de gewenste voertuigen. Er werden standaard politiebussen ingezet (onbeschermd/onopvallend) die niet waren ingericht voor een groep ME en niet waren voorzien van de juiste middelen en materialen.
- Actie:** Onderzocht wordt of hier sprake is van een coördinatiefout, dan wel een tekort aan voertuigen/ middelen.
- Wie/ tijdpad:** Hoofd CCB
Onderzoek/voorstel Gereed Dag-1 (1 januari 2013)
-

- 5. Bevinding:** Niet alle ME'ers waren herkenbaar voor hun eigen commandanten. Dit is helemaal van belang bij het 'busy' raken van de verbindingen. Hierdoor raakten commandanten soms het zicht op hun mensen kwijt.
- Actie:**
- Nagegaan wordt of in het nieuwe ME-tenue de herkenbaarheid geborgd is.
-

Bevindingen en verbeteracties interne evaluatie Project X te Haren

---

- Een tussentijdse optie is om de gele hesjes in de ME-bussen te voorzien van een duidelijk specifiek kenmerk (de hesjes blijven in de bussen liggen en er is dus altijd eenduidigheid, ook als er leden van andere groepen in de bus zitten).

Wie/ tijdspad: Hoofd CCB in afstemming met liaison FM
Gereed Dag 1 (1 januari 2013)

---

6. Bevinding: Te Haren waren AE-groepen uit verschillende regio's actief, o.a. bij het aanhouden van arrestanten. De aanhouding dient in een proces-verbaal te worden verwoord. Niet elke AE'er had toegang tot de BVH van Groningen, waardoor er veel 'knip- en plakwerk' aan te pas kwam voor het maken van de dossiers.

Actie: Onderzocht wordt of en hoe dit kan worden opgelost.

Wie/ tijdspad: Hoofd CCB in afstemming met liaison IM
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

7. Bevinding: Tijdens verschillende briefings kwam naar voren dat meerdere collega's in het bezit hadden willen zijn en gebruik hadden willen maken van een lange wapenstok. (de situatie leende zich ervoor en alle IBT-gecertificeerde collega's zijn opgeleid)

Actie: Er wordt onderzocht hoe de beschikbaarheid van de lange wapenstok ten behoeve van de basispolitiezorg kan worden vergroot. De normale regelgeving omtrent het gebruik van de lange wapenstok is van toepassing

Wie/tijdspad: Proceseigenaar CCB

---

8. Bevinding: Tijdens een aantal debriefing bijeenkomsten zijn opmerkingen gemaakt over de zichtbaarheid van collega's tijdens het optreden in Haren. Zo waren leidinggevendenden niet altijd herkenbaar en was er een verschil in zichtbaarheid tussen de collega's die dienst deden in hun basis uniform en de collega's die in de gele blouson gekleed waren.

Actie: Collega's die dienstdoen bij evenementen en worden ingezet in de noodhulp worden in gelegenheid gesteld om (uit hun eigen budget) een gele jas aan te schaffen.

Wie/tijdspad: Hoofdbedrijfsvoering. Gereed zo spoedig mogelijk.

F. De kwaliteit van de nazorg

1. Bevinding: Op vrijdagavond werd een PMA (personeelsmanagementadviseur) in dienst geroepen voor het verlenen van personele zorg aan de politiemedewerkers die aan het werk waren in Haren. Later bleek dat er via verschillende lijnen meerdere mensen in dienst waren geroepen voor het verlenen van personele zorg. De opdrachten die gegeven waren, verschilden en waren onduidelijk. Later in de nacht werd e.e.a. beter gecoördineerd aangepakt. Het verlenen van zorg aan politiemedewerkers was niet in het draaiboek opgenomen.

Actie:

- In elke preparatiefase wordt bekeken of (na-)zorg als element van het SGBO moet worden gezien of dat dit separaat wordt afgewikkeld. Wanneer het een SGBO-element is, wordt het opgenomen - met een opdracht - in de

---

Bevindingen en verbeteracties interne evaluatie Project X te Haren

---

draaiboeken in afstemming met HRM
Wie/ tijdspad: Liaison HRM in afstemming met hoofd CCB
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

2. Bevinding: Hoewel er gekozen was voor het uitgangspunt dat er sprake is van één gezamenlijke aanpak voor alle medewerkers en dat de verantwoordelijkheid en coördinatie zou liggen bij het korps Groningen, bleek dat het lastig was dat de uitvoering van afspraken op dit terrein in de noordelijke korpsen nog verschillend is georganiseerd.

Actie:

- Alle aspecten van (na-)zorg worden zo snel mogelijk geharmoniseerd in de noordelijke eenheid, binnen de landelijke kaders.

Wie/ tijdspad: Liaison HRM in afstemming met hoofd CCB
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

3. Bevinding: In de dagen na de gebeurtenissen in Haren is getracht zo snel mogelijk inzicht te verkrijgen in de medewerkers die ingezet waren, dan wel op eigen beweging in dienst zijn gekomen en daar mogelijk schade en of letsel hebben opgelopen. Daartoe werd een verzoek gericht aan alle leidinggevenden (unit/teamchefs en ME commandanten) in de noordelijke korpsen. Gebleken is dat dit niet alle medewerkers heeft bereikt.

Actie:

- Een toekomstbestendige eenduidige systematiek van een groslijst wordt ontwikkeld en een eenduidige manier om informatie direct goed beschikbaar te krijgen, waarbij vooral gekeken wordt naar die collega's die vrijwillig opkomen. Een goede lijst komt de zorgafwikkeling ten goede.

Wie/ tijdspad: Liaison HRM en hoofd CM in afstemming met hoofd CCB
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)

---

4. Bevinding: De inspanningen waren erop gericht om medewerkers die dat wilden zo goed mogelijk terzijde te staan, conform het GTPA-protocol. Er is veel contact geweest tussen de juridische dienst van het korps met het OM Groningen. Op 4 oktober 2012 werd helderheid verkregen en mocht er voeging plaatsvinden. Dit leverde in de aanloop naar de zitting druk op ten aanzien van het afwikkelingstraject bij de GTPA-coördinatoren, het opsporingsteam en de collega's die de documentatie dienden aan te leveren.

Uiteindelijk werd tussen OM en politie afgesproken de claims van medewerkers te voegen en de organisatieschade (o.a. schade aan voertuigen) civielrechtelijk te verhalen. 11 individuele voegingen zijn doorgedaan naar de zitting.

Actie:

- De landelijke richtlijn is van toepassing. Tussen korps en OM worden nadere afspraken gemaakt over de positie van het GTPA-slachtoffer in het snelrechtproces.
- Snelrecht en voeging verhouden zich niet goed met elkaar. Indien er sprake is van slachtoffers in het kader van GTPA en de burgers met schade is 'vlotrecht' soms beter dan snelrecht.

Wie/ tijdspad: Hoofd Staf
Gereed Dag-1 (1 januari 2013)
